

METODOLOŠKO POJASNILO

STRUKTURA KMETIJSKIH GOSPODARSTEV

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

- Struktura kmetijskih gospodarstev, Slovenija, večletno (Prva objava)
- Struktura kmetijskih gospodarstev, podrobni podatki, Slovenija, večletno (Elektronska objava)

Vsebina:

1. NAMEN
2. PRAVNA PODLAGA
3. ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI
4. IZBOR ENOT OPAZOVANJA
5. ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV
6. DEFINICIJE
7. POJASNILA
8. OBJAVLJANJE PODATKOV
9. REVIDIRANJE PODATKOV
10. DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Pripravil: Aleš Krajnc

Zadnjič osveženo: 20. 12. 2017

1. NAMEN

Namen objave podatkov o strukturi kmetijskih gospodarstev je prikaz strukture kmetijske proizvodnje, opreme in delovne sile ter prikaz podatkov o kmetijskih gospodarstvih, ki so primerljivi s podatki drugih držav članic EU.

Pomembnejše statistike, ki jih objavimo so:

- površina in struktura kmetijskih in drugih zemljišč na kmetijskih gospodarstvih;
- površina in struktura posejanih njiv, trajnih travnikov in pašnikov ter trajnih nasadov;
- število in struktura živine, ki jo redijo na kmetijskih gospodarstvih;
- struktura delovne sile na kmetijskih gospodarstvih, obseg dela v pridobitnih dejavnostih na kmetijskih gospodarstvih;
- posek lesa na kmetijskih gospodarstvih;
- število kmetijske in gozdarske mehanizacije (v letih 2000, 2005, 2010 in v letu 2013);
- glave velike živine (GVŽ);
- ekonomska velikost kmetijskega gospodarstva;
- tip kmetovanja.

V letu 2010 smo v okviru popisa kmetijstva objavili tudi nekatere statistike o proizvodnih metodah v kmetijstvu.

2. PRAVNA PODLAGA

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#);
- [Zakon o državni statistiki](#) (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01);
- Popis kmetijskih gospodarstev 2000 in vzorčna raziskovanja strukture kmetijskih gospodarstev 2003, 2005 in 2007: EU uredba in njene kasnejše dopolnitve št. 571/88 z dne 29. februarja 1988 o organizaciji statističnih raziskovanj o strukturi kmetijskih gospodarstev (CELEX št. 31988R0571);
- Pravna podlaga za pripravo, organizacijo in izvedbo popisa kmetijstva 2000 je bil tudi zakon Zakon o popisu kmetijskih gospodarstev v Republiki Sloveniji, ki je bil sprejet novembra 1999 in objavljen v Uradnem listu RS št. 99/99.
- Popis kmetijskih gospodarstev 2010 in vzorčna raziskovanja o strukturi kmetijskih gospodarstev 2013, 2016: EU Uredba št. 1166/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o raziskovanjih strukture kmetijskih gospodarstev in metod kmetijske proizvodnje ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 571/88 (CELEX št. 32008R1166).

Podatki so primerljivi med državami članicami EU.

3. ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enota je kmetijsko gospodarstvo na ozemlju Republike Slovenije; to so družinske kmetije ter kmetijska podjetja, ki izvajajo kmetijsko proizvodnjo nad določenim pragom. Pomembnejše lastnosti kmetijskega gospodarstva, ki jih opazujemo, so obseg kmetijske proizvodnje, obseg dela v pridobitnih dejavnostih kmetijskega gospodarstva ter proizvodne metode, ki jih kmetijsko gospodarstvo uporablja.

4. IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Osnovni vzorčni okvir za izbor enot opazovanja, ki so hkrati tudi poročevalske enote, je od leta 2002 naprej Statistični register kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi Statistični urad RS. Običajno v vzorec izberemo 15 – 20% enot vzorčnega okvirja. Vsakih 10 let (2000 in 2010) izvedemo popis kmetijstva v katerega vključimo vse enote iz vzorčnega okvirja.

Pri določitvi vzorčnega okvirja upoštevamo prag, ki temelji na proizvodnih značilnostih kmetijskih gospodarstev:

- a) uporabljajo najmanj 1 ha kmetijskih zemljišč ali pa
- b) uporabljajo manj kot 1 ha kmetijskih zemljišč in ob tem:
 - uporabljajo najmanj 10 a kmetijskih zemljišč in 90 a gozda ali
 - uporabljajo najmanj 30 a vinogradov in/ali sadovnjakov ali
 - redijo najmanj 2 glavi velike živine (GVŽ) ali
 - uporabljajo 15 do 30 a vinogradov in redijo 1 do 2 glavi velike živine ali
 - imajo 50 panjev čebel ali
 - so tržni pridelovalci zelenjadnic, zelišč, jagod in gojenih gob ter cvetja in okrasnih rastlin.

Vzorec raziskovanja je stratificiran sistematični naključni vzorec. Končne uteži so produkt uteži zaradi vzorčenja ter uteži neodgovora na ravni stratumov (2 regiji na ravni NUTS 2 v kombinaciji s štirimi velikostnimi razredi, ki se nanašajo na proizvodnjo).

5. ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatke zbiramo v okviru raziskovanja Struktura kmetijskih gospodarstev (vzorčna raziskovanja med dvema popisoma) oziroma Popis kmetijstva (vsakih deset let). Podatke v vzorčnih raziskovanjih zberemo kombinirano: s telefonskim anketiranjem ali po pošti in uporabo več administrativnih zbirk podatkov. Vse enote izbrane v vzorec so vključene v telefonsko anketiranje, saj je statistično raziskovanje edini vir podatkov za določene vsebine. V zadnjem popisu kmetijstva (2010) smo podatke na terenu zbrali na način računalniško podprtega osebnega intervjuja.

Podatke kmetijskih podjetij zberemo po pošti, podatke družinskih kmetij pa preko telefonske ankete. Vprašalnika se nekoliko razlikujeta v poglavju o delovno aktivnih osebah na kmetijskem gospodarstvu.

Telefonski/tiskan vprašalnik:

Struktura kmetijskih gospodarstev, junij (leto izvajanja) – KME-JUNSTRK

V raziskovanju so uporabljeni tudi podatki iz naslednjih administrativnih zbirk, ki jih vodi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano:

- Register kmetijskih gospodarstev (podatki o naslovu in lokaciji kmetijskega gospodarstva itd.)
- o govedu iz Centralnega registra goveda (CRG)
- o številu čebeljih družin
- o posejanih površinah iz vlog za neposredna plačila v kmetijstvu (subvencijski podatki)
- o pridobitvi podpor za ohranjanje podeželja, razvoj podeželja

- o trajnih nasadih in hmelju iz Registra kmetijskih gospodarstev (RKG)
- o dopolnilnih dejavnostih na kmetijskem gospodarstvu
- o ekološkem kmetijstvu iz Evidence ekoloških pridelovalcev in predelovalcev.

6. DEFINICIJE

Kmetijsko gospodarstvo je organizacijsko in poslovno zaokrožena celota kmetijskih zemljišč, gozdov, zgradb, opreme in delovne sile, ki se ukvarja s kmetijsko pridelavo in je enotno vodena, kar pomeni, da je enotno vodena pri delitvi dobička in izgub, ne glede na število oseb, ki jo vodi. Če je upravljanje kmetijskega gospodarstva porazdeljeno med družinske člane, vendar sta dobiček in izguba skupna, skupni so tudi delovna sila in stroji, je to eno kmetijsko gospodarstvo. Na kmetijskem gospodarstvu lahko gospodari fizična ali pravna oseba. Kmetijsko gospodarstvo je lahko v lasti fizične ali pravne osebe, ki vodi kmetijsko gospodarstvo za svoj račun.

Referenčni datum raziskovanja

je datum, na katerega se nanašajo podatki. Za večino raziskovanj je to 1. junij. Nekateri podatki se nanašajo na leto pred raziskovanjem, to je na obdobje od 1. 6. predhodnega leta do 31.5. tekočega leta (delovna sila, namakanje, posek lesa, uvoz/izvoz živinskih gnojil, gnojenje).

H kmetijski dejavnosti spada:

- a) pridelovanje kmetijskih rastlin:
 - pridelovanje žit in drugih poljščin ter travinja,
 - pridelovanje zelenjadnic, okrasnih rastlin,
 - pridelava semen in sadik,
 - pridelovanje grozdja, sadja in oljk,
 - gojenje gob;
- b) reja živine:
 - goveda,
 - prašičev,
 - perutnine,
 - drobnice,
 - konj,
 - gojenje čebel,
 - drugih živali, namenjenih človeški prehrani (npr. jelenjadi in kuncev).
 - predelava grozdja v vino (pretežno) iz lastnega grozdja ter oljk v olje (pretežno) iz lastnih oljk,
- c) vzdrževanje lastnih kmetijskih objektov in opreme, vzdrževanje kmetijske krajine.

H kmetijski dejavnosti ne spada:

- d) predelava kmetijskih pridelkov, kupljenih in/ali pridelanih na kmetijskem gospodarstvu
- e) opravljanje kmetijskih storitev za druge,
- f) gozdarstvo,
- g) ribogojstvo in ribištvo,
- h) reja konj za športne namene, če je vsa krma kupljena.

Čeprav naštetе dejavnosti niso sestavni del kmetijske pridelave, so to pogoste druge pridobitne dejavnosti, ki izhajajo iz kmetijstva in kmetije.

Lastništvo kmetijskih zemljišč in živali ni pomembno, saj v raziskovanju spremljamo dejansko uporabo zemljišč in dejanskega skrbnika živali.

Kmetijska zemljišča v uporabi (KZU) so njive, vrtovi, travniki in pašniki, sadovnjaki (intenzivni ter ekstenzivni), oljčniki, vinogradi, drevesnice, trsnice in matičnjaki, ki jih obdelujejo kmetijska gospodarstva (lastništvo ni pomembno). Skupni travniki in pašniki niso vključeni (do leta 2007: 22.786 ha; v 2007: 9.062 ha; v 2010: 8.221 ha; v 2013 8.733 ha; v 2016: 8.812 ha).

Njive so zemljišča, ki jih najmanj na pet let preorjemo in so namenjene pridelavi poljščin, zelenjadnic, cvetja in okrasnih rastlin ipd. Med njive spadajo tudi zemljišča, ki niso obdelana zaradi prahe ali jih bodo posejali ali posadili šele po 1. juniju (zelje, krmna pesa in koleraba). Njive so tudi deteljišča in lucernišča, travnate površine, ki se po petih letih preorjejo, ter hmeljišča. Njive, ki niso obdelane iz gospodarskih, socialnih ali drugih razlogov (razen prahe), spadajo med neobdelana kmetijska zemljišča.

Trajni travniki in pašniki v uporabi so travniki in pašniki, ki jih kmetijska gospodarstva kosijo ali na njih pasejo. Med trajne travnike štejemo zemljišča, ki niso bila preorana najmanj 5 let. V to kategorijo torej ne spadajo njive, na katerih raste travinje. Skupni travniki in pašniki niso vključeni (do leta 2007: 22.786 ha; v 2007: 9.062 ha; v 2010: 8.221 ha; v 2013 8.733 ha; v 2016: 8.812 ha).

Intenzivni sadovnjaki so večji strnjeni nasadi sadnih dreves oz. jagodičja, katerih plodovi so namenjeni pretežno za prodajo. Nasadi so urejeni tako, da je v njih mogoče uporabljati sodobno agrotehniko ter jih mehanizirano obdelovati in negovati.

Kmečki sadovnjaki so polintenzivni in ekstenzivni travniški nasadi, pretežno starih sort sadja.

Vinogradi so zemljišča, na katerih so zasajeni vinski trsi v strnjenem nasadu, v razdaljah, običajnih za sajenje vinske trte. Brajde ob hišah ne spadajo med vinograde.

Kolobarjenje je metoda menjavanja poljščin na njivi po načrtovanem vzorcu ali zaporedju v zaporednih pridelovalnih letih, tako da poljščine iste vrste ne rastejo na isti njivi brez prekinitve.

Glava velike živine (GVŽ) je standardna merilna enota, ki omogoča združevanje različnih kategorij živine, in sicer zato, da je mogoča primerjava med podatki za posamezna leta in med podatki posameznih držav. Izhodišče za izračun koeficientov je 500 kg žive mase živali. Koeficienti GVŽ, ki jih uporabljamo v Sloveniji, so drugačni kot na ravni Eurostata. Omenjeni koeficienti so usklajeni z Ministrstvom za kmetijstvo in okolje. Manjše spremembe med leti so posledica spremljanja novih kategorij živali ali izločitev nekaterih kategorij živali (tabela 1).

Tabela 1: Seznam uporabljenih koeficientov glav velike živine (GVŽ) v Sloveniji

	2000	2003	2005	2007	2010	2013	2016
GOVEDO							
Mlado govedo, staro manj kot 1 leto							
Teleta za zakol (bikci)	0,15	0,15	0,15	0,285	0,2836	0,2826	0,2831
Teleta za zakol (teličke)	0,15	0,15	0,15	0,289	0,2885	0,2880	0,2881
Teleta za nadaljnjo rejo (bikci)	0,3	0,3	0,3	0,285	0,2836	0,2826	0,2831
Teleta za nadaljnjo rejo (teličke)	0,3	0,3	0,3	0,289	0,2885	0,2880	0,2881
Mlado govedo, staro 1–2 leti							
Plemenske telice	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Telice za pitanje	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Biki, voli	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Govedo, staro 2 leti ali več							
Plemenske telice	1	1	1	1	1	1	1
Telice za pitanje	1	1	1	1	1	1	1
Krave molznice	1	1	1	1	1	1	1
Krave rejnice, dojilje	1	1	1	1	1	1	1
Plemenski biki	1,4	1,4	1,4	1,065	1	1	1
Biki in voli za pitanje	1	1	1	1,065	1	1	1
PRAŠIČI							
Pujski do pod 20 kg, sesni	0,02	0,008	0,008	0,008	0,008	0,008	0,008
Pujski do pod 20 kg, drugi	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Mladi prašiči (od 20 do pod 50 kg)	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
Prašiči v pitanju od 50 do pod 80 kg	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Prašiči v pitanju od 80 do pod 110 kg	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19
Prašiči v pitanju od 110 kg ali več	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24
Plemenski prašiči (50 kg ali več)							
Merjasci	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34
Nebreje mladice	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Breje mladice	0,23	0,23	0,23	0,23	0,23	0,23	0,23
Nebreje plemenske svinje	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
Breje plemenske svinje	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
PERUTNINA							
Kokoši nesnice	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004
Pitovni piščanci	0,0025	0,0025	0,0025	0,0025	0,0025	0,0025	0,0025
Druge kokoši (petelini, jarkice)	0,005	0,005	0,005	0,005	0,005	0,005	0,005
Purice in purani	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Goske in gosaki	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Race in racmani	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004
Pegatke	0,0035	0,0035	0,0035	0,0035	0,0035	0,0035	0,0035
Noji	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
Prepelice	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003
Druga perutnina	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003

KUNCI							
Plemenski kunci, samice	0,006	0,006	0,006	0,006	0,006	0,006	0,006
Plemenski kunci, samci	0,006	0,006	0,006	0,006	0,006	0,006	0,006
Kunci v pitanju	0,0024	0,0024	0,0024	0,0024	0,0024	0,0024	0,0024
KONJI							
Žrebeta do enega leta	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Mladi konji (1–3 leta)	1	1	1	1	1	1	1
Plemenske kobile in breje žrebice	1	1	1	1	1	1	1
Žrebci za delo in pleme	1	1	1	1	1	1	1
Poniji	/	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Drugi konji	1	1	1	1	1	1	1
OVCE							
Jagnjeta in mlade ovce	0	0	0	0	0	0	0
Plemenske ovce	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Plemenske ovce, prvič pripuščene, mlečne	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Plemenske ovce, prvič pripuščene, druge	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Plemenske ovce, ki so že jagnjile, mlečne	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Plemenske ovce: ki so že jagnjile, druge	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Ovni	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Jalove ovce	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14
KOZE							
Kozlički in mlade koze	0	0	0	0	0	0	0
Plemenske koze	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Plemenske koze, prvič pripuščene, mlečne	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Plemenske koze, prvič pripuščene, druge	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Plemenske koze, ki so že jagnjile, mlečne	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Plemenske koze, ki so že jagnjile, druge	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Kozli	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Jalove koze	0,11	0	0	0	0,14	0,14	0,14
ČEBELJE DRUŽINE	0	0	0	0	0	0	0
DAMJAKI	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
NAVADNA JELENJAD	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14
LAME	/	/	/	/	0,25	/	/
ČINČILE	/	/	/	/	0,001	/	/

Krave molznice so krave, katerih mleko se pretežno uporablja za človeško prehrano ali za predelavo v mlečne izdelke. Sem spadajo tudi suhe krave molznice.

Druge krave so krave, katerih mleko se pretežno uporablja za vzrejo telet, ne glede na to, ali teleta mleko posesajo ali dobijo že namolzeno mleko. Sem spadajo tudi suhe krave rejnice, dojljle in delovne krave.

Delovno silo na kmetijskem gospodarstvu sestavljajo: redno zaposlene osebe na kmetijskih gospodarstvih (bodisi v podjetjih, bodisi na družinskih kmetijah), družinski člani družinskih kmetij, ki karkoli delajo v kmetijstvu ali pridobitnih dejavnostih, ki izhajajo iz kmetije, ter najeta delovna sila (bodisi v obliki strojnih storitev, bodisi v obliki sezonskega ali priložnostnega dela).

Gospodar (upravitelj) kmetijskega gospodarstva, ki je družinska kmetija, je lastnik, solastnik ali družinski član lastnika kmetije, ki dela na kmetiji in organizira delo vseh drugih delovno aktivnih oseb na tej kmetiji. Pri podjetju je to direktor podjetja.

Polnovredna delovna moč (PDM). Izražanje obsega dela v koeficientih polnovrednih delovnih moči (PDM) temelji na razmerju med številom ur, letno porabljenih za delo v kmetijski dejavnosti, in enoletnim obsegom dela polno zaposlene osebe (1800 ur), ki ga uporablja nacionalna statistika delovne sile.

Tipologija je enotno razvrščanje kmetijskih gospodarstev v državah članicah EU ob raziskovanjih strukture kmetijskih gospodarstev: glede na ekonomsko velikost (izraženo v 1000 EUR) in glede na tip kmetijske pridelave.

7. POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Objavljeni podatki o strukturi kmetijskih gospodarstev so prikazani po naslednjih standardnih klasifikacijah:

NUTS in SKTE – Standardna klasifikacija teritorialnih enot:
<http://www.stat.si/StatWeb/glavnanavigacija/metode-in-klasifikacije/klasifikacije#sfContentBlock3>

Tipologija kmetijskih gospodarstev: določena je z uredbo Komisije št. 1242/2008 z dne 8. decembra 2008 o določitvi tipologije Skupnosti za kmetijska gospodarstva:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009R0867&from=EN>

7.2 OBDELAVA PODATKOV

Statistična obdelava podatkov poteka na polavtomatski način z uporabo standardiziranih postopkov. V obdelavi so vključeni tako popravki podatkov kot tudi vstavljanje podatkov.

UTEŽEVANJE

Z uteževanjem želimo doseči reprezentativnost vzorca, tako da so uteženi podatki čim boljša ocena opazovane populacije v določeni časovni točki.

Postopek uteževanja je bil določen glede na vzorčni načrt, neodgovor enote ter glede na razpoložljive pomožne populacijske spremenljivke, ki smo jih uporabili za kalibracijo.

Končna utež enote je tako produkt uteži zaradi verjetnosti izbora enot, uteži zaradi neodgovora ter kalibracijskega faktorja.

STATISTIČNO UREJANJE PODATKOV

Podatke smo statistično uredili s kombinacijo sistematskih popravkov in postopkov vstavljanja podatkov. Pri vstavljanju podatkov smo uporabili metodo logičnega vstavljanja, metodo povprečne vrednosti, metodo notranjega darovalca, ter metodo zgodovinskih vrednosti.

Več o statističnem urejanju podatkov lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Statistično urejanje podatkov](#).

7.3 NATANČNOST

V statističnih raziskovanjih prihaja do različnih vrst napak, ki vplivajo na točnost statistične ocene (npr. do vzorčnih napak, napak zaradi neodgovora, do merskih napak). Napake, ki jih lahko pripišemo slučajnim vplivom, določajo natančnost statistične ocene. Uporabnike statističnih podatkov opozorimo na manjšo natančnost ocene tako, da takšno oceno opremimo s posebno opozorilno oznako ali pa take ocene sploh ne objavimo.

V tabelah, kjer so ocenjene populacijske vsote (zveznih) spremenljivk, ocenjena povprečja (zveznih) spremenljivk ali ocenjena razmerja populacijskih vsot (zveznih) spremenljivk, so omejitve pri objavi določene glede na relativno standardno napako oziroma koeficient variacije (CV). V teh primerih velja:

Če je koeficient variacije (CV) ocene

- 10 % ali manj ($CV \leq 10\%$), je ocena dovolj natančna, zato je objavljena brez omejitve;
- od 10 % do vključno 30 % ($10\% < CV \leq 30\%$), je ocena manj natančna, zato se označi s črko M;
- večji od 30 % ($CV > 30\%$), je ocena premalo natančna za objavo, zato je nadomeščena s črko N.

Več o natančnosti statističnih ocen lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Natančnost statističnih ocen](#).

7.4 DRUGA POJASNILA

Z **izračuni PDM** za vsako delovno aktivno osebo posebej ter z upoštevanjem dela najete delovne sile zajamemo celoten letni vložek dela na vsakem kmetijskem gospodarstvu.

Na družinskih kmetijah smo poleg PDM v kmetijstvu izračunali tudi vložek dela v gozdarski dejavnosti in v pridobitnih dejavnostih, ki izhajajo iz kmetijskega gospodarstva.

V izračunih obsega dela na kmetijskih gospodarstvih v letu 2010 so v primerjavi s prejšnjimi leti manjše metodološke razlike: nekoliko natančneje smo ločili posamerne dejavnosti, izpeljanih je bilo več kontrol z administrativnimi in drugimi podatki, PDM so izračunane na podlagi osnovnih podatkov, in ne na podlagi koeficientov za posamezne velikostne razrede PDM.

Znamenje »z« uporabimo v primeru, ko zakrijemo podatek z namenom zaščite poročevalske enote. Podatka, ki je zaščiten zaradi zaupnosti, ne objavimo, temveč zapišemo znamenje »z«.

Podatki za leto 2010 v tabelah:

Površine njiv glede na način obdelave, Slovenija, 2010 in 2016

Površine njiv glede na pokrovnost čez zimo, Slovenija, 2010 in 2016

Uvoz in izvoz živinskih gnojil na / iz kmetijskega gospodarstva, Slovenija, 2010 in 2016,

so bili zbrani z vzorčnim raziskovanjem Proizvodne metode v kmetijstvu, Slovenija, 2010, v sklopu izvedbe popisa kmetijstva 2010.

8. OBJAVLJANJE PODATKOV

Podatke objavljamo:

Letno:

- Podatkovni portal SI-STAT: Okolje in naravni viri – Kmetijstvo in ribištvo – [Kmetijska gospodarstva](#). Podatki so objavljeni kot absolutne vrednosti. Podatke objavimo tudi po SKTE klasifikaciji in sicer do nivoja statističnih regij oziroma do nivoja naselij v primeru popisov.
- Prva objava (Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo; Kmetijska gospodarstva in popis kmetijstva): »Struktura kmetijskih gospodarstev«.
- Elektronska objava (Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo; Kmetijska gospodarstva in popis kmetijstva): »Struktura kmetijskih gospodarstev, podrobni podatki«.
- Statøpis.
- Evropski statistični urad (EUROSTAT).
- Brošura: Popis kmetijstva 2010 – Vsaka kmetija šteje!.

9. REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Revidiranje podatkov je načrtovano. Zaradi potreb uporabnikov po pravočasnih informacijah objavimo podatke, ki ustrezajo merilom kakovosti uradnih statističnih podatkov, ne dosegajo pa kakovosti, ki jo je pri takih podatkih mogoče doseči s popolnim zajemom. Podatke revidiramo, ker lahko novejši, popolnejši oziroma kakovostnejši podatki bistveno prispevajo h kakovosti odločanja na podlagi podatkov in ker so zaradi rokov objave, določenih z evropsko zakonodajo, objavljeni na podlagi nepopolnega zajema kot manj natančni.

Začasni podatki se objavijo predvidoma 3 mesece po zaključku raziskovanja v zbirki Prva objava.

Končni podatki se objavijo približno leto po raziskovanju v podatkovnem portalu SI-STAT.

9.2 PRELOMI V ČASOVNI VRSTI

Do leta 2007 je bil postopek izračuna tipologije določen z Odločbo Komisije EGS št.85/377 o vzpostavitvi tipologije Skupnosti za kmetijska gospodarstva. Za vsak kmetijski pridelek je bil izračunan koeficient standardiziranega pokritja (SGM); ta izraža razliko med potencialnimi prihodki in specifičnimi spremenljivimi stroški pridelave na hektar površine ali na glavo živine. Ekonomsko velikost kmetijskega gospodarstva ugotovimo tako, da seštejemo zmnožke vrednosti SGM posameznih stroškovnih nosilcev in obsega njihove pridelave. Ekonomska velikost je izražena v ESU (EuropeanSizeUnit) in je enaka vrednosti 1200 EUR. Kmetijska gospodarstva so bila na podlagi ugotovljenih deležev SGM posameznih aktivnosti v skupni vrednosti SGM na posameznem kmetijskem gospodarstvu razvrščena po predpisanih merilih v ustreznih tipih kmetovanja.

Od leta 2010 se tipologija izračunava po novi metodologiji (UREDBA KOMISIJE (ES) št. 1242/2008 in št. 867/2009).

Standardni output, standardni prihodek (SO) je v skladu z enotno metodologijo definiran kot vrednostno izražena bruto proizvodnja posameznega pridelka vrednotena po cenah na pragu kmetije. Proizvodnja vključuje:

- a) prodajo in porabo na kmetiji in v gospodinjstvu ter razliko v zalogah
- b) vključuje tako vrednost glavnega kot tudi vrednost morebitnih stranskih proizvodov

Pridelki so vrednoteni po cenah na pragu kmetije, subvencije niso vključene.

Skupna vrednost je preračunana na enoto opazovanja; v rastlinski proizvodnji je to hektar (izjema je gojenje gob; tam je enota ar), v živinoreji pa glava opazovane kategorije (v perutninarstvu 100 glav). Vrednosti »SO 2007« (veljajo za podatke iz popisa kmetijstva 2010) so izračunane po »metodi neposrednega opazovanja«; to pomeni, da so za vsako kategorijo ocenjene tako povprečne količine (preračunane na enoto opazovanja) kot tudi cene. Koeficienti SO »2007« so izračunani kot aritmetično povprečje v EUR izraženih vrednosti za leta 2005, 2006, 2007, 2008 in 2009.

Kmetijska gospodarstva se na podlagi ugotovljenih deležev SO posameznih aktivnosti v skupni vrednosti SO na posameznem kmetijskem gospodarstvu razvrščajo po predpisanih merilih v ustreznih tipih kmetovanja.

Tipi kmetovanja so:

- a) splošni tipi,
- b) glavni tipi,
- c) posebni tipe,
- d) podtipi posebnih tipov.

Zaradi sprememb v metodologiji izračuna tipologije kmetijskih gospodarstev podatki za leto 2010 niso bili primerljivi s podatki, ki se nanašajo na prejšnja leta; zato smo podatke za leta 2007, 2010 in 2013 preračunali tako, da so primerljivi.

Metodološko pojasnilo o revidiranju podatkov je dostopno na spletni strani <http://www.stat.si/dokument/5296/RevidiranjeStatisticnihPodatkovMPsplosna.pdf>.

10. DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

- Vprašalnik:
 - Struktura kmetijskih gospodarstev, junij 'leto' – seznam vprašanj za družinske kmetije (KME-JUNSTRK),
področje: Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, podpodročje: Kmetijska gospodarstva in popis kmetijstva
<http://www.stat.si/StatWeb/glavnanavigacija/metode-in-klasifikacije/vprasaniki>
 - Struktura kmetijskih gospodarstev, junij 'leto' – seznam vprašanj za vprašalnik za podjetja (KME-JUNSTRK),
področje: Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, podpodročje: Kmetijska gospodarstva in popis kmetijstva
<http://www.stat.si/StatWeb/glavnanavigacija/metode-in-klasifikacije/vprasaniki>

- Standardno poročilo o kakovosti za raziskovanje
 - Struktura kmetijskih gospodarstev (KME-JUNSTRK),
področje: Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, podpodročje: Kmetijska gospodarstva in popis kmetijstva
<http://www.stat.si/StatWeb/glavnanavigacija/metode-in-klasifikacije/porocila-o-kakovosti>
 - Popis kmetijstva, popis tržnega vrtnarstva, raziskovanje o proizvodnih metodah v kmetijstvu (POPIS-KME),
področje: Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, podpodročje: Kmetijska gospodarstva in popis kmetijstva
<http://www.stat.si/StatWeb/glavnanavigacija/metode-in-klasifikacije/porocila-o-kakovosti>